

У С Т А В
на
« НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ БОРБА-1896» -гр. Кнежа

Настоящият устав е съобразен със Закона за народните читалища Обн., ДВ, бр.89 от 22.10.1996 г., изм., бр. 95 от 21.10.1997 г., бр.90 от 15.10.1999 г., бр. 28 от 1.04.2005 г., в сила от 1.04.2005 г., бр. 94 от 25.11.2005 г., в сила от 25.11.2005 г., бр.108 от 29.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 15.09.2009 г.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този устав, се уреждат основните положения на вътрешно нормативната уредба на читалището в зависимост от специфичните условия, при които се развива неговата дейност.

Чл. 2. /1/. «Народно читалище Борба-1896» е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение в гр. Кнежа, което изпълнява и държавни културно - просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

/2/. «Народно читалище Борба-1896» - гр. Кнежа е юридическо лице с нестопанска цел със седалище в град Кнежа, област Плевен и адрес на управление - ул. „Марин Боев” № 48.

Чл. 3. Наименованието е:

„Народното читалище Борба - 1896” - гр. Кнежа, което наименование при необходимост ще се изписва и на латиница по следния начин: „ Narodno chitaliste Borba-1896”- gr.Knezha.

Чл. 4. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебните заведения, културните институти, църквата, обществени и стопански организации, фирми и други, които извършват или подпомагат културната дейност.

Чл. 5. Читалището поддържа най-тесни връзки за сътрудничество и координация на културната дейност, организирана от общината и участва активно в организацията и провеждането на общоградски и общински културни прояви. Съобразява своята дейност със стратегията на общината в областта на културата.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 6. Основната цел на читалището е да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в града;
2. запазване на обичаите и традициите на населението в града;
3. разширяване знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост;
5. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
6. осигуряване на достъп до информация.

Чл. 7. За постигане на целите по чл. 6 читалището извършва основни дейности като:

1. уреждане и поддържане на общодостъпни библиотеки, читални, фото-, фono-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество, чрез създаване на колективи и изпълнители в различни жанрове на изкуството, за които има необходимите условия;
3. организиране на школи, кръжици, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. организиране на изложби на отделни или групи художници във фоайетата на читалищния дом;
5. събиране и разпространяване на знания за родния край;
6. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
7. предоставяне на компютърни и интернет услуги.

Чл. 8. Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели. Читалището не разпределя печалба.

Чл. 9. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общини и юридически лица с нестопанска цел на такива общини;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членове на техните семейства.

Чл. 10. Читалището може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища.

ГЛАВА ТРЕТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 11. /1/ Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/ Индивидуалните членове са действителни и спомагателни. Те са български граждани и са длъжни да спазват устава на читалището, да опазват имуществото на читалището, да участват в читалищната дейност според възможностите си и да не извършват действия, уронващи доброто име на читалището.

1. Действителните членове са лица навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членския си внос и имат право да избират и да бъдат избирани.

2. Спомагателните членове са лица под 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани, те имат право на съвещателен глас.

/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване на целите и задачите на читалището, подпомагат неговата дейност, поддържат и обогатяват материалната му база и имат право на 1/един/ глас в общото събрание.

Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;

5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

/4/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

Чл.12. /1/За придобиване на членство ал.2 и ал.3 се подава писмена молба до настоятелството в която кандидатът декларира, че е запознат с устава и е съгласен с него. Настоятелството разглежда молбата на следващо си заседание и се произнася с решение. Ако кандидатът не бъде приет, то същият може да подаде молба до общото събрание, което взема решение.

/2/ Колективните членове вписват в молбата лицето което ще ги представлява.

Чл. 13. Права и задължения на членовете:

/1/ Читалищните членове имат право да:

1.участват в дейността на читалището и в работата на общото събрание;

2.да избират и да бъдат избирани в органите на управление;

3.да бъдат информирани за дейността на читалището.

/2/ Читалищните членове са длъжни да:

1.внасят членския си внос в размер на 3.00 /три/ лв. годишно в срок до 28 февруари на съответната година;

2.да спазват устава на читалището и да работят за постигане на неговите цели;

3. да работят за увеличаване на имуществото му и за издигане на неговия обществен авторитет;

4. да изпълнява решенията на ръководните органи.

Чл.14. Прекратяване на членство.

/1/ Доброволно с писмено заявление до настоятелството. То го разглежда и на следващото си заседание взема решение за оформяне на прекратеното членство в книгата на читалищните членове.

/2/ С решение на общото събрание при неспазване на устава. Членът се кани писмено да присъства на общото събрание, което обсъжда неговото изключване. Общото събрание взема решение и когато той не се яви на заседанието.

/3/ При неплащане на членския внос за две последователни години, прекратяването на членството става автоматично, без решение на общото събрание, а само след решение на настоятелството за оформяне на прекратеното членство.

/4/ При 3 /три/ поредни отсъствия от общо събрание.

Чл. 15. Органи на читалището са: ОБЩОТО СЪБРАНИЕ, НАСТОЯТЕЛСТВОТО и ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ.

Чл. 16. /1/ Върховен орган на читалището е Общото събрание.

/2/ Общото събрание се състои от всички членове, имащи право на глас.

Чл. 17. /1/ Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;

2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;

3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;

4. изключва членове на читалището;

5. определя основни насоки на дейността на читалището;

6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;

7. приема бюджета на читалището;

8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;

9. определя размера на членския внос;

10. отменя решения на органите на читалището;

11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;

12. взема решение за прекратяване на читалището;

13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

/2/ Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 18. /1/ Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж в годината, като на 3 /три/ години е Отчетно-изборно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането, проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.
/2/ Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпись или връчена не по-късно от 7 /седем/ дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и други общодостъпни места, се залепва поканата за събранието.

/3/ Общото събрание е законно, ако на него присъстват най-малко половината от имашите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с 1/един/ час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/4/ Решенията по чл. 17, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 от Устава се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

/5/ Две трети от членовете на общото събрание на читалището могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава. Искът се предявява в единмесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 19. /1/ Изпълнителен орган на читалището е НАСТОЯТЕЛСТВОТО. То се състои от 5/петима/ членове, избрани за срок от 3/три/ години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

/2/ НАСТОЯТЕЛСТВОТО:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището, утвърждава щата му и годишната програма за културна дейност;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. приема нови членове на читалището въз основа на подадена молба;

/3/ Настоятелството провежда най-малко 4 /четири/ заседания годишно.

/4/ Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

/5/ На първото заседание се избира заместник-председател и се разпределят отговорностите между членовете по отделните направления на дейността.

Чл. 20. /1/ Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от 3 /три/ години.

/2/ ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ:

1. организира и ръководи дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа на решенията на настоятелството.

Чл. 21. /1/ СЕКРЕТАРЯТ на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

/2/ Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 22. /1/ ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ се състои от 3 /трима/ члена и се избира от общото събрание за срок от 3 /три/ години.

/2/ Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са родници на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и родници по сватовство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения, проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

Чл. 23. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 24. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 25. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 26. /1/ Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинския бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

/2/ Сумите от дарения се изразходват според волята на дарителя или по решение на настоятелството, ако няма изрично изразена воля на дарителя.

/3/ Читалищното настоятелство може да награждава изявили се читалищни служители, читалищни деятели и самодейни колективи, допринесли за обогатяване на читалищната дейност и популяризиране името на читалището и общината на регионални и национални конкурси и прегледи.

Чл. 27. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях. Движими вещи могат за бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл. 28. Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите,

който се приемат от общото събрание. Отчетът за изразходваните от бюджета средства, заедно с отчета за дейността, се представят в Община Кнежа.

Чл. 29. /1/ Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

/2/ Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Кнежа, приета от Общински съвет, се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с Кмета на общината.

/3/ Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

Чл. 30. Счетоводната отчетност се води в пълно съответствие със Закона за счетоводството и приложимото действащо законодателство.

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 31. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание или по решение на Окръжния съд.

Чл.32. Окръжният съд постановява решение за прекратяване на Читалището, ако дейността му противоречи на Закона за народните читалища, Устава и добрите нрави, ако имуществото му не се използува според целите на читалището и при трайна невъзможност читалището да действа. Министърът на културата или прокурорът могат да поискат от Окръжния съд да постанови решение за прекратяване на читалището.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището има кръгъл печат, в средата с разтворена книга и слънце над нея, а под него надпис гр. Кнежа, надписа около печата: «Народно читалище Борба-1896».

2. Празникът на читалището е 11 май.

Измененията и допълненията на Устава са приети на редовно годишно отчетно общо събрание на читалището, проведено на 30.03.2010 година.